

SECRETARIA GENERALIS SYNODI

Komunikat prasowy Sekretariatu Generalnego Synodu

(sobota, 15 marca 2025)

Sekretariat Generalny Synodu skierował do wszystkich biskupów i eparchów oraz – za ich pośrednictwem – do całego „świętego Ludu Bożego” im powierzonego, *List dotyczący procesu towarzyszenia fazie wdrażania Synodu* „Ku Kościołowi synodalnemu – komunია, uczestnictwo, misja”.

Proces towarzyszenia i ewaluacji fazy wdrażania, koordynowany przez Sekretariat Generalny Synodu, został zatwierdzony przez Papieża Franciszka. Ojciec Święty poprosił o jego rozpowszechnienie w Kościołach lokalnych i grupach Kościołów.

Niektóre kluczowe spotkania oceniające przebieg wdrażania zakończą się w 2028 roku Zgromadzeniem kościelnym w Rzymie.

List dotyczący procesu towarzyszenia fazie wdrażania Synodu

(Watykan, 15 marca 2025)

Do Patriarchów i Arcybiskupów Większych Katolickich Kościołów Wschodnich

Do Wszystkich Biskupów i Eparchów

Do Przewodniczących Konferencji Episkopatów

Do Przewodniczących Międzynarodowych Spotkań Konferencji Episkopatów

Wielce Błogosławiony, Eminencjo, Ekscelencjo,

Drogi Bracie w Chrystusie,

w duchu komunii i współodpowiedzialności, piszę do Was i do Świętego Ludu Bożego, który został Wam powierzony, w sprawie fazy wdrażania Synodu „*Ku Kościołowi synodalnemu – komunია, uczestnictwo, misja*”. Ojciec Święty pragnie, aby tej fazie, przewidzianej przez konstytucję apostolską *Episcopalis Communio* (art. 7 par. 19-21), poświęcono szczególną uwagę tak, aby synodalność była coraz lepiej rozumiana i przeżywana jako istotny wymiar zwyczajnego życia Kościołów lokalnych oraz całego Kościoła.

W dniu 11 marca br. Ojciec Święty ostatecznie zatwierdził rozpoczęcie procesu towarzyszenia i ewaluacji fazy wdrażania przez Sekretariat Generalny Synodu. Proces ten dotyczy diecezji i eparchii, konferencji episkopatów i struktur hierarchicznych wschodnich Kościołów katolickich, a także ich grup kontynentalnych. Będą oni odpowiedzialni za zaangażowanie instytutów życia konsekrowanego, stowarzyszeń życia apostolskiego, stowarzyszeń wiernych świeckich, ruchów kościelnych i nowych wspólnot obecnych na ich terytoriach. Ostatecznie proces ten zakończy się Zgromadzeniem kościelnym w Watykanie w październiku 2028 roku. Na ten moment nie przewiduje się zwołania nowego Synodu; zamiast tego nacisk zostanie położony na umocnienie dotychczasowej drogi.

Już w *Nocie* towarzyszącej *Dokumentowi końcowemu XVI Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów*, Ojciec Święty sprecyzował, że stanowi on „część zwyczajnego Magisterium Następcy św. Piotra” i jako taki wymaga przyjęcia. Wyjaśnił również, że nie ma on

charakteru ściśle normatywnego, ale mimo to zobowiązuje Kościoły do dokonywania wyborów zgodnych z jego wskazaniem. W szczególności „Kościoły lokalne oraz grupy Kościołów są obecnie wezwane do wprowadzania w życie autorytatywnych wskazań zawartych w *Dokumencie*. Powinno się to odbywać poprzez procesy rozeznania i podejmowania decyzji, zgodne zarówno z prawem, jak i z samym *Dokumentem*”.

W świetle tych wskazówek, faza wdrażania Synodu powinna być rozumiana nie jako prosta „aplikacja” dyrektyw pochodzących z góry, ale raczej jako proces „przyjęcia” wskazówek wyrażonych w *Dokumencie końcowym* w sposób odpowiedni do lokalnych kultur i potrzeb wspólnot. Jednocześnie konieczne jest wspólne podążanie jako cały Kościół, harmonizując ich przyjęcie w różnych kontekstach kościelnych. To właśnie dlatego prowadzony jest proces towarzyszenia i ewaluacji, który w niczym nie umniejsza odpowiedzialności poszczególnych Kościołów.

Zgodnie ze wskazówkami *Dokumentu końcowego*, celem jest urzeczywistnienie perspektywy wymiany darów między Kościołami oraz w całym Kościele (por. 120-121). W trakcie drogi wszyscy będą mogli czerpać z bogactwa i kreatywności procesów realizowanych przez Kościoły lokalne, zbierając ich owoce w ramach swoich struktur terytorialnych (prowincjach, konferencjach episkopatów, międzynarodowych spotkaniach konferencji episkopatów itd.). Proces ten będzie również okazją do wspólnej ewaluacji decyzji podjętych na poziomie lokalnym oraz rozpoznania postępów w zakresie synodalności (por. 9). Dzięki temu procesowi Ojciec Święty będzie mógł wysłuchać i potwierdzić kierunki uznane za ważne dla całego Kościoła (por. 12 i 131). Wreszcie proces ten stanowi ramy, w których można umiejscowić liczne i różnorodne inicjatywy wdrażania wskazówek Synodu, w szczególności wyniki prac Grup Studyjnych i wkład Komisji Prawa Kanonicznego.

Istotne jest, aby faza wdrażania stała się okazją do ponownego zaangażowania osób, które już wniosły swój wkład, oraz do przekazania owoców słuchania wszystkich Kościołów oraz rozeznania Pasterzy podczas Zgromadzenia Synodalnego. W ten sposób będzie kontynuowany dialog rozpoczęty w fazie słuchania. Proces będzie oparty na pracy zespołów synodalnych, składających się z prezbiterów, diakonów, osób konsekrowanych, świeckich kobiet i mężczyzn, którym będzie towarzyszył ich biskup. Zespoły te stanowią kluczowe narzędzie towarzyszenia codziennemu życiu synodalnemu Kościołów lokalnych. Z tego względu istniejące zespoły powinny zostać docenione i, jeśli to konieczne, odnowione, a te zawieszone – reaktywowane i odpowiednio zintegrowane. Proces ten stworzy również możliwość dla diecezji, które dotychczas w mniejszym stopniu angażowały się w drogę synodalną, by nadrobić brakujące kroki i utworzyć własne zespoły synodalne. Zachęcam do przesłania do Sekretariatu Synodu składu i danych kontaktowych zespołu synodalnego diecezji lub eparchii, korzystając z załączonego formularza.

W tym kontekście nabiera szczególnego znaczenia ogłoszenie Jubileuszu Zespołów Synodalnych i Organów Uczestnictwa, który odbędzie się w dniach 24-26 października 2025 roku. Będzie to ważne wydarzenie, mające na celu uznanie wartości tych struktur oraz osób posługujących w nich. W ten sposób zaangażowanie w budowanie coraz bardziej synodalnego Kościoła wpisuje się w perspektywę nadziei, która nie zawodzi, a którą celebруемy w Jubileuszu.

Droga, który poprowadzi cały Kościół do Zgromadzenia kościelnego w październiku 2028 roku, zostanie tak zaplanowana, aby zapewnić odpowiedni i realny czas na wdrażanie wskazań Synodu, a także przewidzieć istotne momenty ewaluacji.

- **Marzec 2025:** ogłoszenie procesu towarzyszenia i ewaluacji;
- **Maj 2025:** publikacja dokumentu wspierającego fazę wdrażania wraz z wytycznymi dotyczącymi jej przeprowadzania;
- **Czerwiec 2025 – grudzień 2026:** procesy wdrażania w Kościołach lokalnych i ich grupach;
- **24-26 października 2025:** Jubileusz zespołów synodalnych i organów uczestnictwa;
- **Pierwsze półrocze 2027:** zgromadzenia ewaluacyjne w diecezjach i eparchiach;

- **Drugie półrocze 2027:** zgromadzenia ewaluacyjne w konferencjach episkopatów narodowych i międzynarodowych, w strukturach hierarchicznych Kościołów wschodnich oraz w innych grupach Kościołów;
- **Pierwsza półrocze 2028:** kontynentalne zgromadzenia ewaluacyjne;
- **Czerwiec 2028:** publikacja *Instrumentum laboris* Zgromadzenia kościelnego w październiku 2028;
- **Październik 2028:** Zgromadzenie kościelnego w Watykanie.

Sekretariat Generalny Synodu już teraz angażuje się w towarzyszenie i wsparcie Kościołów na tej drodze.

Wielce Błogosławiony, Eminencjo, Ekscelencjo,

Tym listem ogłaszam początek tego procesu, zanim zostanie on ogłoszony publicznie. Do tego czasu informacje zawarte w tym liście należy traktować jako poufne. Do końca maja wyślemy do Kościołów kolejne komunikaty z dodatkowymi szczegółami dotyczącymi metodologii i sposobów realizacji tego procesu.

Bez zaangażowania biskupów diecezjalnych i eparchalnych taki proces byłby niemożliwy do wyobrażenia. Już teraz zatem pragnę podziękować Wam, Waszym współpracownikom oraz zespołowi synodalnemu za zaangażowanie w realizację drogi, która jest szczególnie bliska sercu Ojca Świętego, o którego zdrowie w tych tygodniach wszyscy się modlimy.

Z braterskim pozdrowieniem w Panu, życząc Wam oraz Kościołowi, któremu przewodniczycie, owocnej drogi ku nadchodzącej Wielkanocy.

Mario Kard. Grech
Sekretarz Generalny Sekretariatu Generalnego Synodu